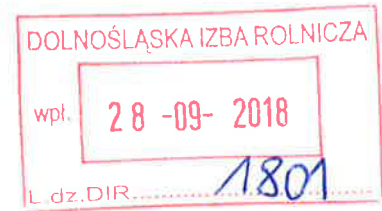

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: PB.rś.053.36.2018

Warszawa, dnia 2018 -09- 2 4

**Pani
Urszula Solińska-Marek
Dyrektor Biura
Dolnośląskiej Izby Rolniczej
ul. Wiejska 29
52-411 Wrocław**

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 sierpnia 2018 r., znak: L. Dz. DIR/1556/2018, zawierające wniosek o zmianę wymogów związanych z pozostawieniem części działki rolnej nieskoszonej, obowiązujących w ramach Pakietu 4. i Pakietu 5. Programu rolnośrodowiskowego PROW 2007-2013 oraz Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020, zwanych dalej „pakietami przyrodniczymi”, pragnę przekazać następujące wyjaśnienia.

Celem płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych jest rekompensowanie rolnikom poniesionych kosztów dodatkowych działań/wymogów realizowanych w celu osiągnięcia określonych celów środowiskowych. Wymogi były przedmiotem negocjacji z Komisją Europejską (KE), w tym z Dyrekcją Generalną do spraw Środowiska (DG Envi), podczas których KE przywiązywała szczególną wagę do zwiększenia poziomu ich ambicji i ich silniejszego ukierunkowania na presje środowiskowe. Wymogi te zostały zawarte w PROW 2014-2020, zatwierdzonym decyzją KE w grudniu 2014 r.

Należy zwrócić uwagę, że kwestie środowiskowe i klimatyczne są traktowane priorytetowo przez Unię Europejską. W kolejnych okresach programowania kładzie się coraz większy nacisk na cele środowiskowe Wspólnej Polityki Rolnej. To podejście znajduje odzwierciedlenie w przepisach UE, czego przykładem mogą być przepisy dla Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, dotyczące wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. Zgodnie z tymi przepisami (art. 4 rozporządzenia nr 640/2014¹), w przypadku gdy rolnik nie jest w stanie wykonać wymogów podjętego zobowiązania, w związku z wystąpieniem siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna za dany rok jest przyznana w pomniejszonej wysokości tzn.

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48 oraz Dz. Urz. UE L 225 z 19.08.2016, str. 41)

rolnik nie otrzymuje płatności za te części zobowiązania (wymogi), których nie wykonał.

Odnosząc się do pakietów przyrodniczych należy wskazać, że płatności wypłacane są za zachowanie właściwego stanu najcenniejszych siedlisk występujących na łąkach i pastwiskach, w tym siedlisk określonych według typów siedlisk klasyfikacji Dyrektywy siedliskowej chronionych w ramach sieci Natura 2000. Wymogi w ramach tych pakietów zostały skonstruowane w taki sposób, aby osiągnąć w jak największym stopniu ww. cel. Pakiety te ukierunkowane są m.in. na ekstensyfikację gospodarowania, stosowanie odpowiednich ilości i terminów wykonywanych pokosów lub intensywności wypasu. Jednym z wymogów w ramach wariantów ww. pakietów jest pozostawienie powierzchni nieskoszonych. Zachowanie tych powierzchni odgrywa istotną rolę z uwagi na to, że stanowią one ostoje dla fauny, tworzą „bank nasion” cennych gatunków roślin. Ponadto pozostawienie powierzchni nieskoszonych wpływa korzystnie na roślinny skład gatunkowy siedlisk oraz ich strukturę stanowiąc jednocześnie siedlisko sprzyjające bezkręgowcom.

Kalkulacja stawek płatności sporządzona dla poszczególnych wariantów tych pakietów, uwzględnia przede wszystkim utracony dochód z tytułu ekstensyfikacji produkcji, a także utraconą wartość biomasy (paszy) wynikającą z opóźnionego terminu wykonywanych pokosów oraz ograniczeniu ich liczby oraz obowiązku pozostawienia części działki rolnej nieskoszonej. W związku z tym, w przypadku niespełnienia przez rolnika wymogów w ramach zobowiązania stosowane są sankcje zgodnie z art. 35 rozporządzenia nr 640/2014, tj. uwzględniające m.in. takie elementy jak zasięg, dotkliwość, trwałość i powtarzalność danego uchybienia.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że na wniosek Polski Komisja Europejska przygotowała decyzje umożliwiające rolnikom skorzystanie w roku 2018 z odstępstw w ramach zazielenienia. Decyzje wychodzą naprzeciw oczekiwaniom w zakresie zwiększenia możliwości wykorzystania dostępnych gruntów na cele paszowe w związku z długotrwałą suszą jaka wystąpiła w Polsce w tym roku oraz jej skutkami z jakimi w dalszym ciągu muszą się zmierzyć rolnicy.

Odstępstwo od zakazu prowadzenia produkcji na ugorach umożliwia uznanie gruntów ugorowanych za odrębne uprawy w ramach dywersyfikacji upraw, nawet jeśli na takich gruntach dokonywano wypasu zwierząt lub w inny sposób były przeznaczone do celów produkcyjnych. Grunty takie będą też uznane za obszary proekologiczne (EFA). Derogacja ma na celu umożliwienie wypasania zwierząt lub dokonywania zbioru na cele produkcyjne na ugorach z uwagi na suszę.

Natomiast odstępstwo (obecnie procedowane) w ramach międzyplonów EFA umożliwi wysianie międzyplonu składającego się z pojedynczej uprawy należącej do traw lub innych zielnych roślin pastewnych, zamiast dotychczas obowiązkowej mieszanki składającej się co najmniej z dwóch gatunków roślin. Ponadto za międzyplony w ramach EFA uznawane będą również uprawy roślin ozimych uprawiane w plonie głównym z przeznaczeniem na pasze dla zwierząt lub wypasanie. Dodatkowo rolnicy, którzy w celu wypełnienia praktyki EFA wysiali międzyplon ścierniskowy,

ale ze względu na suszę nie mogli wykonać jego wysiewu w optymalnym agrotechnicznym terminie, będą mogli skrócić okres utrzymywania międzyplonu ścierniskowego do 6 tygodni pod warunkiem, że na gruntach tych będą wysiane rośliny ozime.

Z odstępstw mogą skorzystać gospodarstwa, które zostały dotknięte suszą skutkującą stratami w zasobach paszowych dla zwierząt gospodarskich. Należy zauważyć, że ww. derogacje nie mają wpływu na kształt wymogów obowiązujących w ramach Programu rolnośrodowiskowego i Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Z poważaniem,

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jan Krzysztof Ardanowski
Jan Krzysztof Ardanowski

**DOLNOŚLĄSKA IZBA ROLNICZA
WE WROCŁAWIU**

Wrocław, 21.08.2018 r.

L. Dz. DIR/1556/2018

Pan

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej na wniosek rolników uczestniczących w programach rolnośrodowiskowych, realizujących pakiety 4 i 5, w których mają obowiązek pozostawienia 5-10% powierzchni nieskoszonej w PROW 2007-2013 oraz 10-20% powierzchni nieskoszonej w PROW 2014-2020 zwraca się z prośbą o zmianę przepisów i umożliwienie rolnikom skoszenie łąk, bądź wypasienie ich w całości.

Zdajemy sobie sprawę, że tegoroczna susza na użytkach zielonych, a także w uprawach stanowiących bazę pokarmową dla zwierząt spowodowała katastrofalne skutki i wiele gospodarstw z produkcją zwierzęcą będzie borykało się z brakiem paszy. Będzie to skutkowało zmniejszeniem pogłowia, a co za tym idzie także pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej. Zmiana przepisów w wielu przypadkach pozwoli gospodarstwom przetrwać trudny okres.

Z poważaniem

Dyrektor Biura
Dolnośląskiej Izby Rolniczej
we Wrocławiu

dr inż. Urszula Golińska-Marek

Wystano l. polec. 27.08.2018, e-mail 29.08

